

# SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad  
Intelectual No. 380435

Redacción y Administración:  
Calle Victor Martínez 50 (Suc. 6)  
Buenos Aires, Argentina

## “ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) X (5)

BUENOS AIRES, 28. AVGUSTA (AGOSTO) 1952

No. (Štev.) 32.

CORREO  
ARGENTINO  
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA  
Concesión N° 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

### Novi poskusi v Nemčiji

Sovjetska vlada je zahodne zaveznike presenetila z novo noto, v kateri predlaga, da naj se še pred oktobrom snide konferenca štirih zunanjih ministrov, ki naj izdelava predlog besedila mirovne pogodbe za vso Nemčijo, pripravi način, kako se Nemčiji dovoli sestava enotne nemške vlade, ki bi pripravila volilni zakon, po katerem bi se potem vršile volitve za prvi parlament združene Nemčije. Prva skupna nemška vlada bi se seveda morala sestaviti iz zahodne in vzhodne nemške vlade. Zahodna vlada pa sloni na koalicijski, ki je bila svobodno izvoljena pri resnično demokratskih volitvah, v vzhodni nemški vladi pa imajo komunisti tako večino, kakor so si jo sami že pred "volitvami" določili in sestavili. Zahodni zavezniki že povdarjajo, da je nova sovjetska nota samo propagandni maneuver, ki ga Moskva rabi za kak poseben cilj, zato jo bodo odklonili, kakor so že celo vrsto drugih sovjetskih predlogov, ki so bili podobni, kakor ta poslednji. Zahodni zavezniki terjajo, da je predpogoj vsega vpostavljanja enotne Nemčije ta, da morajo biti v vsej Nemčiji najprej svobodno demokratske volitve pod mednarodno kontrolo. Ker bi pri takih volitvah komunisti dobili le skromen procent glasov in mandatov v novem parlamentu, sovjeti tak predlog trdovratno odklanjajo, ker si žele Nemčijo, v kateri bi imeli na oblasti dovolj močno komunistično stranko ali pa "osvobodilno fronto", ki bi bila pod komunistično kontrolo.

Ta nov sovjetski predlog o nemškem vprašanju prihaja v trenutku, ko se bo v Združenih državah v velikem obsegu sprožila volilna borba in agitacija, v kateri bodo republikanski in demokratski kandidati morali računati tudi na glasove velikega števila tistih volilcev, ki so po rodu Nemci in bo na njih glasovanje vplivalo to, kakšno stališče bodo zavzemali kandidati v zvezi z nemškim vprašanjem. Toda sovjetski računici so zgrešeni, ker bo v Združenih državah le malo Nemcev, ki bi verjeli, da je svetovetom res zato, da bi se z vso Nemčijo sklenila primerna mirovna pogodba in da bi bila Nemčija združena tako, kakor si to zamišljajo sovjeti.

Med tem ko sovjeti po svoje postavljajo nemški problem v ospredje, pa se med zahodnimi zavezniki samimi pojavlja neke vrste "strah" pred Nemčijo, ki se sedaj tako hitro dviga iz razvalin in stopa v gospodarstvu in politiki na vodilno mesto. Česa so zmožni Nemci v tej zvezi, je pokazal razvoj v zahodni Nemčiji v zadnjih dveh letih. Dasi je bila nemška težka industrija v vojni razdejana in so jo po vojni še v veliki meri demontirali, se je po l. 1950. nemška industrija tako dvignila, da je danes dosegla spet svoj višek. Tako je zunanja trgovina zahodne Nemčije v letu 1951 dosegla rekordno število štiri milijarde dolarjev. V prvih mesecih tega leta se razvija trgovina v tolikem obsegu, da bo ta številka letos ono iz lanskega leta še preseгла. Take višine ni nemška trgovina dosegla nikdar pred izbruhom druge svetovne vojne in še uvažnejša je ta ugotovitev, ako se vpošteva, da je to število dosegla zahodna Nemčija sama, ki mora del premoga uvažati iz USA, ker ga ji ne dovažajo iz vzhodne Nemčije, ki mora doma preživljati nad 10 milijonov beguncev, ki so pribežali z vzhoda in ki mora še vedno mnogo producirati za zavezniške okupacijske čete.

Sovjeti so poslali na zahod noto, ki kar očitno razkrinjuje sovjetsko glavno namero izvažati tak vtis, da sovjetom sploh ni do tega, da bi bila Nemčija kmalu združena. Zahodno Nemčijo bo ta sovjetski korak še bolj povezal z zahodnimi zavezniki. Ostala pa bo še bolj poglobljena črta, ki so jo čez Nemčijo s svojim zastorom potegnili sovjeti. In ob tej črti bodo sovjeti gojili naprej vse tisto, kar naj zavre celotno nemško konsolidacijo, ki je pokazala prevelike uspehe v zahodni Nemčiji. Ob tej črti si sovjeti obetajo, da bodo pognale koreni-

### Slovesne zadušnice za gospo Evo Peron

Ob tridesetdnevni smrti soproge predsednika republike gospe Eve Perón so bila dne 26. avgusta t. l. po vseh cerkvah v republiki žalna cerkvena opravila za pokojnjeno dušo.

V Buenos Airesu je bila slovesna zadušnica po odredbi vlade v baziliki sv. Frančiška. Udeležil se je predsednik republike general Juan D. Perón s spremstvom, vsi ministri, vsi člani diplomatskega zbora na čelu z doajenom apostolskim nuncijem Msgrjem Fieto, generaliteta ter admiraliteta ter najvišji cerkveni dostojanstveniki, t. j. kardinali, nadškofje in škofje, ki se mude v prestolnici, na čelu z buenosaireskim nadškofom kardinalom Copellom.

Ob prihodu predsednika republike v baziliko, ki je bila vsa odeda v črtno, so mu oddelki oboroženih sil izkazali predpisane časti. Med sv. mašo je pel zbor gledališča Colon z orkestrom Perosijevo žalno mašo in Requiem. Orkester je odigral tudi Chopinovo žalostinko.

Ob uri smrti gospe Eve Perón so se pa na Plaza República zbrale velike množice ljudstva. Poslušale so poslanico glavnega tajnika CGT Espeja nato so se pa v veličastnem spredu s prižganimi bakljami podale pred palačo CGT kjer v kapelici te palače začasno počiva ljubljenska argentinskega ljudstva in so ji tako izkazali čast.

### Ponovni razgovori za Trst

Sovjetska vlada je pred tremi tedni odgovorila na zavezniški predlog o tem, da naj se obnove pogajanja za državno pogodbo o Avstriji. Sovjetska zveza se je v l. 1943 obvezala, da bo sodelovala pri obnovi samostojne Avstrije. Dosedaj je bilo vsega 258 sej za to pogodbo, toda sovjeti so vedno onemogočili sklenitev končnega sporazuma. Ko so zavezniki sklicali prejšnji mesec spet sejo štirih v Londonu, sovjetski zastopnik na sejo sploh ni prišel. Zato so se obrnili v Moskvo in tam vprašali, ali sovjeti sploh še žele, da bi se sklenila pogodba o Avstriji, ki bi ukinila med drugim tudi zavezniško okupacijo tega ozemlja. Sovjeti so sedaj dali vedeti, da se ne mislijo pogajati o tej pogodbi, dokler se ne uredi druga viseča vprašanja med zavezniki in sovjeti. In med ta viseča vprašanja spada tudi Trst; sovjeti menijo, da se mora o Trstu v celoti izvesti tista določba mirovne pogodbe z Italijo, ki pravi, da mora Trst ostati svobodno samostojno ozemlje z izbranim guvernerjem. Ker se pa ta določba ne misli izvesti, se sovjeti tudi nočejo udeleževati pogajanj za pogodbo o Avstriji.

#### AMERIŠKI PRITISK V RIMU IN V BEOGRADU

Kakor piše Sulzberger v svojem posebnem dopisu iz Washingtona v "New York Timesu", se je ameriška vlada odločila hitro urediti tržaško vprašanje, da se ga sovjeti ne bi mogli več posluževati pri pogajanjih za avstrijsko pogodbo. Ker se da to doseči samo z direktnimi pogajanjimi med Rimom in Beogradom, so ameriški, francoski in angleški ambasadorji v Beogradu in v Rimu prejeli nalog, da naj pospešijo priprave v tej smeri. Tito je ambasadorje poklical k sebi v Bleda v svojo poletno palačo na otoku Brioni in jih tam pridržal na kosilu. Sulzberger pravi v svojem poročilu, da se je Tito sedaj pokazal kot tak, ki zna popuščati in ki si želi sporazuma z Italijo o Trstu. Titu bi bilo prav, ako bi se zadeva s Trstom

#### PREDSEDNIK GENERAL PERON PREVZEL VODSTVO ŽENSKES PERONISTIČNE STRANKE

Vodstvo ženske Peronistične stranke je po smrti gospe Eve Perón, soproge predsednika republike generala Peróna, obiskalo državnega poglavarja ter ga je naprosilo, naj bi on sam tudi prevzel vodstvo ženske Peronistične Stranke. Gospod predsednik Perón je tej želji ugodil in je prevzel osebno tudi vodstvo ženske Peronistične Stranke in takoj dal navodila za njeno nadaljnje delo.

ne ali bodoče nemške državljanske vojske med vzhodom in zahodom Nemčije, ali pa klice nove vojne, ki bi imela najprej nemško ozemlje za svoje bojišče.

uredila tako, da bi se pospešil odhod sovjetske vojske iz Dunaja in iz Avstrije. Po pogodbi z Avstrijo bi morala namreč sovjetska vojska tudi še oditi iz Madžarske in Romunije. Tito da je pristal na to, da naj Trst s cono B pripade Italiji, za Jugoslavijo pa je terjal samo nekaj mejnih korektur in odstop dela slovenskega področja iz cone A, (to je ozemlje, ki se nahaja tik za Trstom proti vzhodni strani mesta). Zavezniški ambasadorji so pri Titu dobili vtis, da se zaveda, kaj pomeni sovjetski pritisk v Avstriji in da si želi čim tesnejše sodelovanje z Italijo, ki bi se naj raztegnilo tudi na skupno obrambo. Kakor Italija pa sta tudi Grčija in Turčija članici Atlantske obrambne zveze in zaveznikom se mudi, da bi zayarovali prometne zveze s Turčijo in Grčijo iz Italije in to ne samo po morju, ampak tudi skozi Jugoslavijo. Te prometne zveze pa je nemogoče organizirati, ako se ob Trstu ne ustvari znošnejše razmerje med Italijo in Jugoslavijo.

Med tem, ko si razlaga Sulzberger Titove nazore tako, da ne bi bilo več posebnih težav, pa so sedaj v Rimu odpornejši proti ameriškemu pritisku. Ko so bili zavezniški ambasadorji pri državnem podtajniku v italijanskem zunanjem ministrstvu Taviani, jim je ta povdarjal, da terja Italija zase vse tržaško področje s conami A in B, in sicer takoj kakor so to zavezniki obljubili l. 1948. Titovi predlogi pa da so taki, da Italija ne bi mogla računati na odstop cele cone B, ampak bi morala odstopiti še nekaj slovenskih krajev v coni A tik ob mestni meji Trsta. Italijanska vlada bi s kakimi takimi koncesijami izzvala veliko nerazpoloženje v Italiji, najbolj bi pa to izrabljali italijanski komunisti — kominformovci, ki bi bi napihnili koncesije, ki bi bile podeljene Titu. Taviani je tudi tožil, da italijanska vlada ne razume, zakaj prejema Tito toliko ameriškega orožja, med tem, ko ga prejema Italija razmeroma mnogo manj, dasi je prava članica Atlantske obrambne zveze, med tem, ko se Tito še ni formalno priključil nobeni vojaški skupini.

#### POSEBNA VLOGA BRAZILJE

Ko je bil ameriški državni tajnik Acheson v juliju na Dunaju, je odtam naravnost odpotoval v Rio de Janeiro. Za njim je tja kmalu potoval avstrijski zunanji minister Gruber, med tem, ko je bil še poprej v Združenih državah avstrijski kancler Figl. Plod vseh teh obiskov je bil ta, da je bilo sedaj objavljeno, da bo na jesenskem zasedanju Združenih narodov v New Yorku Brazilijska tista, ki bo obtožila sovjete na glavnih skupščini, da oni sabotirajo pogodbo za Avstrijo in da naj zato glavna skupščina ZN ugotovi to sovjetsko zaviranje pogodbe z Avstrijo in sovjete za to njih ravnanje obsodi.

Toda predno bo prišla do zasedanja v New Yorku (v oktobru), bodo skušali pohiteti, da bi uredili vprašanje

### LA CONFERENCIA DE GOBERNADORES SE INAUGURARA EL 3 DE SETIEMBRE

Por iniciativa del presidente de la Nación, el próximo miércoles se iniciará una nueva Conferencia de Gobernadores de Provincias y Territorios que, como los anteriores, será presidida por el general JUAN PERON. La reunión inaugural se llevará a cabo en horas de la mañana, en el Salón Blanco de la Presidencia de la Nación, y en su transcurso se considerarán diversos asuntos de gobierno y administración.

El ministro del Interior, señor Angel G. Borlenghi, ha cursado ya las correspondientes comunicaciones a los mandatarios de provincias, invitándolos a asistir a la asamblea que se prolongará desde la fecha indicada hasta las fines de la misma semana.

### SESTANEK PREDSEDNIKA REPUBLIKE Z GUVERNERJI

Na željo predsednika republike generala PERONA bo pod njegovim predstvom konferenca, ki jo bo imel v vladni palači 3. septembra t. l. z guvernerji vseh provinc in nacionalnih teritorijev.

Na konferenci bodo razpravljali o vseh vprašanjih, ki so v zvezi z delom zvezne vlade in vlad posameznih provinc.

Notranji minister Sr. Angel Borlenghi je vsem guvernerjem že razposlal vabila, da se udeležijo sestanka dne 3. septembra.

Konferenca predsednika generala Perona z guvernerji bo trajala od 3. sept. do konca prihodnjega tedna.

### KONGRES RUSKIH KOMUNISTOV

Stalin je sovjetsko komunistično stranko sklical na kongres, ki se bo začel dne 5. oktobra v Moskvi. Trinajst let ni bilo nobenega kongresa, dasi so pravila določala, da bi naj bil kongres vsaka tri leta. Sklical je sedaj kongres tako, da je s tem izzval čim več presečenja in v zvezi s tem tudi celo vrsto ugibanj, kaj vse se bo tam sklenilo.

Iz oklica se najprej razbere to, da se bo stranka sovjetskih komunistov preimenovala. Dosedaj se je stranka imenovala Vse-zvezna komunistična partija (boljševikov), kar je prešlo v zgodovino s proslulimi kraticami VKP (b) in so v Sloveniji naši komunisti najprej pohiteli s tem, da so kot prvo svojo knjigo vrgli na trg "Zgodovino VKP (b)," a Koebek je v eni izmed svojih partizanskih pesmi celo ustvaril nov "slovenski" glagol, ko je označil delo svojih kom. tovarišev, da "vekapebejajo." To ime bodo sedaj zavrgli in se bo partija za vso Rusijo imenovala poslej "Ruska komunistična partija." Odpravili bodo tudi politbiro in centralni komite partije in na čelo stranke bo stopil "prezidij", kakor ga poznajo druge politične stranke. Prav tako bodo na kongresu razpravljali tudi o novi petletki, za katero je izdelal program politbiro, ki se bo sedaj zamenjal s prezidijem.

Reorganizacija stranke se razlaga tako, da se bo v njej Stalinova moč le še povečala. Postal bo poslej pravi diktator partije in države, vendar bi partijo ob sebi podredil vodstvu Malenkovu, ki bi s to nalogo postal Stalinov naslednik v partiji. Stalin je sedaj 76 let star, med tem, ko jih ima Malenkov 50. S tem bi se končala notranja borba v partiji za Stalinovo nasledstvo in sicer v prid Malenkovu, ki je partijec že od svoje mladosti in si ga je Stalin pridružil v tajništvo partije že pred 30 leti.

Glavno težišče kongresa pa bi naj sloanelo na objavi načrta za novo petletko. Dopisniki ameriških listov že objavljajo kritične preglede o tem načrtu in pravijo, da se lahko razbere, da bo z izvedbo tega načrta Rusija dosegla konec leta 1955 tisto stopnjo proizvodnje, ki bo še vedno komaj ena tretjina tiste, kakor so jo dosegli v Združ. državah

Trsta tako, da sovjeti na zasedanju ne bi mogli več dokazovati, kako je bila prekršena mirovna pogodba z Italijo, ki določa, kako se naj organizira svobodno tržaško ozemlje. Sporazum med Italijo in Jugoslavijo o Trstu bi naj sovjetom izbil to orožje iz rok. Tako je pričakovati, da se bodo pogajanja sedaj razvijala precej hitro in da se bo kmalu videlo, ali je sedaj kaj več izgledov za direktni sporazum med Italijo in Jugoslavijo s pomočjo posredništva zahodnih zaveznikov.

Amerike koncem leta 1951. Najporaznejša je številka za produkcijo petroleja, premoga in električne industrije, kjer so podatki taki, ki dajo slutiti, da sovjeti tedaj še ne bodo dosegli niti 20% ameriške proizvodnje. Velika neznanka pa je to, da sovjeti objavljajo te številke o proizvodnji samo za takozvani civilni sektor proizvodnje in potrošnje in da se ne da ugotoviti, kolikšni bodo odstotki produkcije, ki zajema vojno industrijo. Na tem področju pa da so sovjeti ponekod dosegli številke, ki presegajo ameriško proizvodnjo, vendar so vojaški krogi v USA mnenja, da sovjeti tudi na tem področju v l. 1955. ne bodo dosegli 50% ameriške proizvodnje v vojni industriji.

#### ZUNANJE POLITIČNI CILJI AM. REPUBLIKANCEV

Foster Dulles, amer. strokovnjak za Daljni vzhod in eden od Eisenhowerjevih zaupnikov, je imel v Denverju važen zunanjepolitični govor, ki ga je sicer podal kot svoje lastno mnenje o svetovnih dogajanjih, odraža pa v resnici mnenje republikanske stranke. V govoru je poudarjal, da "je vojna z ZSSR neizbežna, če bo Kremelj z živčno vojno kar naprej žel uspehe." Po njegovem mnenju bo ZSSR v trenutku, ko se bo čutila nadmočno, udarila ter se zato USA nahaja v veliki nevarnosti in z njo ves svobodni svet. Med republikansko in demokratsko stranko so po njegovem mnenju tele razlike glede zun. politike: 1. Republikanci hočejo "uravnovešeno svetovno politiko", s katero "naj postopajo kot z enakimi tudi z narodi Afrike, Bližnjega in Daljnega Vzhoda, medtem ko demokrati gledajo na te narode kot "hrano za topove". 2. Republikanci bodo prenehali s "politiko popuščanja" in bodo začeli "s psihološko ofenzivo", katero naj bi zbudili in razvili odpor za železno zaveso. Dulles je tudi izjavil, da je "Eisenhower edini mož, ki lahko reši Ameriko" in da "Amerika še nikdar v zgodovini ni imela tako malo prijateljev in videla tako malo dobre volje v svetu, kakor se to dogaja danes."

FRANCIJA: Države atlantskega pakta bodo v sedanjem tempu dosegle cilj, ki so si ga postavile v Lizboni za l. 1952: 50 oboroženih divizij, izjavljajo poučeni vojaški krogi.

HOLANDIJA: Holandijo je zajel preplah zaradi nekega članka v "New York Timesu", da namreč NATO ne bo mogel braniti nizozemskih ravnin pred sovjetskim napadom in da je zato to državo črtal iz svoje obrambne linije. Holandci zagovarjajo nasprotno tezo, da bi zapustitev Nizozemske pomenila tudi konec britanske otočne trdnjave.



## IZ TEDNA V TEDEN

**USA:** Eisenhower je imel v soboto nov govor, v katerem je obtožil Trumanovo vlado, da "vodi USA naravnost na levo in tiraniji nasproti", dalje da "ima malo zaupanja v ameriški narod, zaupa pa neizmerno sami sebi." V drugem govoru o ameriški zunanji politiki pa je med drugim izjavil: "USA mora hladnokrvno povedati ZSSR, da ne bo nikdar in niti v najmanjši meri priznala sovjetskih pozicij v vzhodni Evropi in Aziji. USA tudi ne bo mirovala, dokler ne bo izginila zadnja senca komunizma iz teh dežel." Nadaljeval je: "USA se danes nahaja v eni največjih nevarnosti v vsej svoji zgodovini. Sovjeti ne bodo ponovili usodne napake sovražnika, ki smo ga mi uničili v drugi svetovni vojni. Če in kadar bodo ugotovili, da imajo prednost, bodo začeli svetovno vojno. To se bo zgodilo takrat, ko bodo mislili, da imajo pod svojo železno kontrolo zadosti vojaške, industrijske in človeške zaloge, da bi izpeljali spopad do uspešnega konca. Po mojem mnenju tega trenutka še niso dosegli. To pomeni, da imamo mi še čas. Toda pomeni tudi, da moramo za slučaj sovjetske grožnje, najti takoj pripravljen odgovor. Tako dolgo, dokler nevarnost lebdi nad našimi glavami, toliko časa moramo hiteti in dosegati naše cilje v industriji, poljedelstvu in sploh v vsej naši narodni gospodarski politiki. Tiranija se hrani samo iz novih pridobitev in zavojevanj — sicer propade. To dejstvo je gonilna sila kremelske politike. Nenehno uporabljati silo tu, propagando tam, vse pa s ciljem osvojitve sveta." Zaključil je govor z izjavo, da imajo "komunisti v ZSSR ogromno zgoščeno silo v Kremlju, podrejeno enemu samemu despotičnemu mogotcu." — Ameriška vlada je na podlagi poročila, ki sta ga pripravila posebni senatni odbor za monopol in vladna agencija za državno varnost, objavila tožbo proti petim severoameriškim petrolejskim družbam in šestim njihovim posredniškim družbam, ker da se prodajale petroleje, namenjen za zahodne države na podlagi programa o pomoči po višjih cenah preko ameriške vlade, kakor pa privatnim potrošnikom. S to gospodarsko politiko da so te družbe oškodovale ameriške davkoplačevalce za najmanj 67 milijonov dolarjev. Med prizadetimi družbami sta ameriški Standard Oil in Socony Vacuum Co., med tujimi pa angleški bivša Anglo-Iranian Oil Co., in Royal Dutch Shell. Direktorji teh družb obtožbe zavračajo, češ da je znano, da so družbe med seboj tekmoval v cenah, ne pa da bi se povežale v svetovni petrolejski trust, ki bi narekoval cene petroleju na svetovnem trgu.

**ANGLIJA:** Eden namerava v dneh od 17. do 23. septembra napraviti obisk v Beogradu, od 24. do 28. septembra pa v Avstriji. V Jugoslavijo bo potoval z majhnim spremstvom iz Strassburga, kjer bo imel govor pred posvetovalno skupščino evropskega sveta, ki bo svoje drugo zasedanje pričela 15. septembra. — Anglija potrebuje 500.000 ton dodatnega mesa, da bi lahko odpravili racionalizacijo prodaje mesnih izdelkov, je objavilo angl. gosp. ministrstvo. — Britanska delegacija levičarskih laboristov je odpotovala na povabilo kom. kitajske vlade v Peking preko Prage in Moskve. Vožnjo jim plačajo Kitajci. — Anglija je prvič v zgodovini priznala evropsko avtoriteto, ko je pred dnevi poslala svojega zastopnika v rangju veleposlanika v Luksemburg, kjer zaseda izvršni odbor evropske organizacije za skupno proizvodnjo in prodajo evropskega premoška in železa. — Britanska vlada je v skripih glede uporabe vojaških oporišč na Japonskem, ker s Tokijem ni sklenila tozadevne pogodbe, kakor jo je svoječasno USA. Angležem sedaj ni več dovoljeno uporabljati drugih oporišč, kakor le ameriška, pa jih Amerikanci silijo tudi s svojih z izjavo, naj se sporazumeje z Japonci za nova oporišča. Japonska vlada o kakih novi pogodbi noče nič slišati. — Londonski "Daily Herald" je objavil poročilo, da bodo v kratkem v okviru RAF-a pričeli trenirati tudi nemške letalce, med njimi več bivših nacističnih zračnih junakov. Vojno ministrstvo je poročilo, ki je povzročilo v Angliji veliko začudenje, odločno zanikalo.

**ZAH. NEMCIJA:** V Zahodnem Berlinu se je v nedeljo končal 75. vsenemški katoliški kongres, ki se ga je udeležilo nad 100.000 Nemcev iz obeh Nemčij. Na kongresu so govorili znani nem-

## JUBILEJNO ZBOROVANJE

ob 60. letnici slov. kat. narodnega gibanja

Prvi kat. shod l. 1892 v Ljubljani je dal smernice in trdno podlago tudi slov. kat. narodnemu gibanju, ki se je odražalo in razvijalo v politični organizaciji kat. Slovencev.

In ta 60. letni jubilej borbe slovenskega naroda za svoje politične in narodne pravice so Slovenci v Argentini proslavili v nedeljo, 24. avgusta t. l. v župnijski dvorani v Ciudadeli. Kljub izredno slabemu vremenu se je te proslave udeležilo zelo lepo število mož in fantov, žena in deklet.

Ob pol deveti uri je bila za vse udeležence zborovanja sv. maša. Opravil jo je g. župnik Anton Orehar, ki je imel tudi lep cerkveni nagovor. Nauk sv. evangelija te nedelje je apliciral na kat. javnega delavca ter poudarjal, da Kristusov nauk sam nalaga vernikom dolžnost, da morajo nekaj svojih moči in sposobnosti posvetiti tudi javnemu delu. Oporo za naporno službo narodu pa javni delavec najde vedno v molitvi.

Po končanem cerkvenem opravilu, med katerim je bilo ubrano ljudsko petje, se je začelo jubilejno zborovanje. Za to priliko je bil oder okusno okrašen. Na steni je visela velika slika pok. dr. Korošca, na desni strani je bila argentinska, na levi strani pa slovenska narodna zastava.

Besedo je povzel g. Miloš Stare v imenu pripravljalnega odbora za zborovanje. Zahvalil se je vsem, ki so se kljub slabemu vremenu odzvali povabilu in v tako lepem številu prišli počastiti spomin velikih slov, mož, ki so v zadnjih 60 letih oblikovali slov. polit. zgodovino, nesebično delali za narod, se zanj žrtvovali in mu gradili lepšo bodočnost. Nato je zborovalce naprosil naj izvolijo predsedstvo zborovanja.

Na predlog g. Rudolfa Smersuja je bil z velikim odobravanjem izvoljen za predsednika starosta slov. javnih delavcev g. ravnatelj Bogumil Remeč, za podpredsednike z enakim navdušenjem biv. slov. župani gg. Ivan Asič, Ludvik Kržič, Valentin Markež in Ignacij Lavrič. Za tajnike pa gospodje Avgust Horvat, Maks Jesih, Janez Kralj, Pavle Rant.

G. Remeč se je za izkazano čast v imenu vseh prisrčno zahvalil.

## G. FRANC KREMŽAR

je imel nato prvo predavanje o temi "Razvoj katoliško-narodnega gibanja med Slovenci". Vanj je zajel vsa važnejša dogajanja v slov. političnem življenju od Napoleonove "Ilirije", preko Bleiweisovih "Novic", ustanovitve Kat. narodne stranke, Slovenske ljudske stranke, Vseslovenske ljudske stranke, Majniške deklaracije, razpada Avstro-ogrške, vstopa v Jugoslavijo, borbo Slovencev proti centralizmu in za avtonomijo do Slovenske deklaracije 1. jan. 1933.

Kot temeljit poznavalec ted. razmer in ted. vodilnih slov. mož je prikazal

ški škofje, med njimi dr. Jaeger, nadškof iz Paderborna, Wendel, muenhenski nadškof, kolnski kardinal Frinks in papeški nuncij za zahodno Evropo Muench. Več sto Nemcev iz vzhodne Nemčije je ob tej priliki zaprosilo za politično zaščito ameriške in britanske oblasti v Berlinu. — V Bonnu je umrl vodja nemške socialdemokratske stranke Kurt Schumacher, star 56 let. Pod Hitlerjem je bil vso vojno v koncentracijskem taborišču. V prvi svetovni vojni je izgubil roko, l. 1948 pa so mu zaradi bolezni morali odrezati tudi nogo. Bil je eden najboljevitajših nasprotnikov Adenauerja, zahtevalo, da zavezniki najprej združijo vso Nemčijo, nakar naj bi se šele nova država vezala s pogodbami z zapadom.

**EGIPT:** V Egiptu še vedno ni prišlo do popolne pomiritve ter so začeli nastopati proti vladi zlasti veleposestniki, ki sabotirajo vladne načrte o razdelitvi veleposestev in izvedbi zemljiške reforme, po kateri bodo dovoljena samo posestva do 200 arov.

**JAPONSKA:** V Tokiju je umrl bivši japonski min. preds. Hiranuma, kot vojni zločinec obsojen na dosmrtno ječo, v starosti 85 let. Od japonskih vojnih zločincev jih je zavezniško sodišče obsodilo 15 na dosmrtno ječo, 7 pa na smrt na vešalih. Hiranuma je bil eden najbolj zagriženih japonskih nacionalistov.

v delu za slov. narod velike slov. može kot Karla Kluna, Dr. Šušteršiča, Dr. Jan Ev. Kreka, dr. Lampeta, Povšeta, Zitnika in dr. Korošca in jim izrekel zasluženo priznanje za ogromno delo, ki so ga opravili s polit. organizacijo za slov. narod na političnem, gospodarskem, socialnem in kulturnem področju. Prikazal je tudi razvoj polit. programa kat. Slovencev, ki je bil izražen v zahtevi po Združenju Slovincij. Najmočnejši povdarek je ta program v Avstriji dobil na zborovanju slov. in hrvatskih poslancev l. 1912 v Ljubljani in nato leta 1917 v Majniški deklaraciji. Omenjal je razpad Avstrije in ustanovitev Narodnega sveta 29. okt. 1918 v Ljubljani in Narodnega sveta v Zagrebu, oba pod predsedstvom dr. Korošca ter povdaril dejstvo, da je ta svet od 29. okt. 1918 do 1. dec. istega leta imel značaj lastne državnosti.

Potem, ko je v zgoščenih besedah orisal vso borbo Slovencev v Jugoslaviji proti centralizmu in za avtonomijo ter za ureditev notranjepolitičnih vprašanj na pravični osnovi za vse narode in propad vseh teh naporov dr. Korošca kot predsednika vlade leta 1928 in prvi dne 1929 leta z diktaturo kralja Aleksandra, in z vsemi njenimi posledicami, ki so povzročili Slovensko deklaracijo 1. jan. 1933, je zaključil svoje temeljito in globoko zamišljeno predavanje z ugotovitvijo, da je katoliško narodno gibanje na Slovenskem doseglo radi tega tako velike uspehe in zajelo večino slovenskega naroda, ker je narod videl, da se program tega gibanja sklada z njegovim delom. Zato je to gibanje zmagovalo ter slovenski narod reševalo. Skladnost programa kat. nar. gibanja z delom, skladnost programa nosilcev tega gibanja tudi z njihovim zasebnim življenjem, to naj bo vzgled tudi vsej mladini pri njenem bodočem delu, da bo, ko bo prišel čas, vzela usodo naroda v svoje roke.

Dolgotrajno odobravanje je pričelo, kako je govornik s svojimi izjavami segel v globine srca vsem navzočim in jim tako temeljito opisal tako zelo bogato in zanimivo razdobje slov. kat. nar. gibanja.

## G. DR. IVAN AHČIN

je bil naslednji predavatelj. Imel je referat "Deset let boja za slovensko avtonomijo". Izčrpno in pregledno je obdelal dobo od Slovenske deklaracije do Koroščeve smrti l. 1940. Prikazal je močno, silno osebnost pok. voditelja Slovencev dr. Korošca in njegovo delo ter borbe za slovenski narod v tem času. Pred zborovalci je razgrnil dobo Aleksandrove diktature, poudaril važnost in pomen Koroščeve Slovenske deklaracije iz leta 1933, njegovo internacijo, kakor preganstvo ostalih slov. polit. privakov, padec diktatorskih režimov, nastop vlade dr. Stojadinoviča — Dr. Korošca — dr. Spahe, Koroščevo delo in uspehe v tej vladi za Slovenijo in za pomirjenje razmer v državi, delo, ki je po Stojadinovičevem padcu privedlo leta 1939 do sporazuma s Hrvati.

Dr. Korošca je prikazal kot nespornega voditelja naroda, "ki se je skoraj pol stoletja boril, da bi slov. narodu priboril položaj svobodnega in suverena naroda. Upal je, da bo plamen ro-

doljubne ljubezni, ki ga je vžgal, mogel še najvišje plamteti v obsevu z južnimi brati. Pa je dovolj časa živel, da je spoznal in doživel vso trnjevo pot malega naroda do svobode, pravice in enakopravnosti — tudi med bratskimi narodi. Hoteč obvarovati svoj narod pogina, je vse življenje gradil jezove proti sovražnemu severu. Dr. Korošec je bil prepričan, da je Jugoslavija tvorba, v kateri je možno, da se slovenski narod ohrani in svobodno razvije. Le notranja ureditev mora biti taka, kakor jo je jasno nakazal v slovenski deklaraciji.

Dr. Antonu Korošču pripada nesmrtna stran v knjigi slovenske zgodovine.

Svoja izčrpna izvajanja je pa zaključil z besedami: "Pa tudi kar tiče slov. naroda, ni vzroka, da bi dvomili o njegovi bodočnosti. Kajti narod, ki je rodil take može, kot je bil dr. Korošec in ob njem bojeval tolikane boje za svobodo in neodvisnost, tak narod bo zdobil tudi sedanje verige. Nikomur ne bo hlapec. Njegova bodočnost bo v svobodi!"

Z navdušenim odobravanjem so se vsi navzoči oddolžili predavatelju g. dr. Ahčinu za njegova tehtna izvajanja in se z globoko pieteto poklonili svojemu nesmrtnemu voditelju dr. Korošču.

Po dr. Ahčinovem predavanju so zborovalci z dolgotrajnim ploskanjem odobrili pozdravni pismi predsedniku SLS in NO za Slovenijo g. dr. Mihi Kreku in prevz. škofu g. dr. Gregoriju Rožmanu.

V pozdravnem pismu g. dr. Kreku se zborovalci spominjajo njegovega požrtvovalnega in vztrajnega dela v zadnjih tridesetih letih in občudujejo njegove napore, zlasti v zadnjem desetletju, ko mu je poverjena naloga, da kot predsednik SLS in NO za Slovenijo skrbi, da si bo slov. narod ohranil svoj obstoj in dosegel pravo svobodo. Naprošajo ga, da pri tem delu vstraja tudi v bodoče.

Prevzvišenemu škofu g. dr. Rožmanu pa s pozdravi in izrazi vdanosti naglašajo, da občudujejo njegovo modrost in njegovo predanost slov. narodu in njegovo prizadevanje, da kot cerkveni knez žrtvuje vse, da bi verni slov. narod obstal ter v svobodi in družabnem redu krščanske pravičnosti živel po naukih kat. Cerkve.

Zadnji govornik je bil

## G. MILOŠ STARE

V svojem izredno preglednem in temeljitom predavanju je opisal težko dobo slovenske politične zgodovine od Dr. Koroščeve smrti pa vse do najnovejših dni.

Naglašal je, da lahko rečemo, da se je 14. dec. 1940 končala junaška doba, doba bojev in zmag SLS od zloma Avstrije dalje. Dr. Korošec je umrl telesno. In če pri kom. lahko rečemo pri njem, da so ostala živa njegova dela in živ je ostal v slov. narodu njegov veliki duh, ki ga tudi čas ne bo mogel umičiti.

Po Koroščevi smrti je bil izvoljen za predsednika stranke dr. Franc Kulovec. Govornik je lepo opisal njegovo osebnost in tragiko, da je ravno on, ki si je toliko prizadeval, da bi odvrnil po 27.

(Nadaljevanje na 3. strani)

## VOJNE ŠOLE EVROPSKE ARMAD

Kot prva stopnja enotnosti bodoče Evropske armade (EA) bodo vojne šole, katerih ustanovitev predvidevajo v bližnji bodočnosti, odprte vsem pripadnikom vojnih bil posameznih evropskih držav, članic Evropske zveze. Od generalov navzdol do poslednjega prostaka bodo mogli vsi zainteresirani obiskovati te šole, kjer bo vsem podan enoten sistem bodočega vodenja armade ter še bolj enoten sistem evropskega vojevanja. Razširitev teh šol bo tudi zajela od sedaj še iz izvenevropskega koncepta stoječe pcedine drž. vojne akademije, v kolikor niso te namenjene izključno izgradnji domačih varnostnih čet.

Poleg narodnih značk bodo vsi oddelki poedinih drž. edinic, priključenih EA, nosili značke EA; vojniki bodo prisegali svoji državi kot doslej, ob vstopu v EA pa bodo morali podati slovesno izjavo o zavestni pripadnosti evropski skupnosti. V okviru EA bodo obdržali pojme "bataljon" ter "polk", namesto "divizija"

pa je vpeljan izraz "bojna skupina".

Pehotna bojna skupina, po številu 15.000 mož, je sestavljena iz 3 polkov, od katerih je vsak razdeljen v tri pehotne bataljone, enega tankovskega, enega motoriziranega pionirskega ter še posebno izvidniško - telegrafsko četo.

Tankovska bojna skupina obsega štiri tankovske in štiri pehotne bataljone ter izvidniško - telegrafski bataljon.

Artilerijska bojna skupina, 14.000 mož, je sestavljena iz 5 bataljonov. Prirejena je kot celota tako pehotni kakor tankovski bojni skupini. Z istim namenom — spremljati delavnost pehotne in artilerijske bojne skupine je predvidena ustanovitev tankovske spremljevalne bojne skupine v jakosti 14.700 mož.

Letalska bojna skupina obsega 3 jate lovskih bombnikov (75 skupaj), 3 jate lovcev (36 aparatov) in 3 jate lahkih bombnikov (48 skupaj), prideljen pa ji je še poseben tehnični oddelek.

## ARGENTINA

Predsednik general Perón je kot predsednik Fundación Eva Perón izdelal nove odredbe za še uspešnejše delovanje te socialne ustanove. Poleg glavnega tajništva in blagajne je ustanovil v Fundación Eva Perón oddelke za zdravniško-socialno pomoč, za vzgojo, gradbe in preskrbo. Oddelke vodijo posamezni člani sveta Fundación Eva Perón.

**Día del Renunciamiento** — Dan odpovedi je bil v Argentini 22. avgust, t. j. obletnica veličastnega zborovanja delovnih slojev na Plaza Republica v Buenos Airesu, ko so ti sloji pok. Evo Perón proglasili za kandidatino za podpredsednico republike, ona pa te izvolitve ni sprejela, ker je po njeni lastni izjavi raje ostala v prvih bojnih vrstah med delovnim ljudstvom.

Predsednik general Perón je imel pred dnevi daljši sestanek s tajniki posameznih gremijev. Govoril jim je o vseh tekočih zadevah posameznih gremijev.

Pogreb generala Arturja Bertolla je bil prejšnji petek z vsemi vojaškimi častmi. Pok. šefa Zvezne policije je prišel kropit tudi predsednik general Perón, ki se je udeležil tudi pogreba. Generala Bertolla so pokopali v Moronu. Pogreba so se udeležili poleg predsednika republike in članov vlade ter generalitete še številne visoke državne osebnosti.

Trgovinska pogajanja med Argentino in Anglijo so zašla na mrtvo točko. Tako je bilo objavljeno po zadnjem sestanku ministra za zun. trgovino dr. Cafiera z zun. min. dr. Remorinom. Do zastoja je prišlo radi tega, ker Anglija noče pristati na zahteve argentinske vlade, da bi ji meso plačevala po cenah, ki so sedaj za meso na mednarodnem trgu, ker mora tudi Argentina plačevati po takih cenah petrolej, ki ga dobiva iz Anglije. Angleži pa na drugi strani tudi predlagajo, da bi Argentini meso plačevali delno s petrolejem, delno pa z drugimi nebitvenimi ind. izdelki. Angleški predlogi so po časopisnih poročilih za Argentino nesprejemljivi in bo radi tega Argentina v slučaju, če bodo Angleži še nadalje vstrajali pri takih svojih zahtevah raje poiskala drug trg za svoje meso. — Kljub temu je pa Argentina obljubila Angliji, da ji bo v kratkem še dobavila 4.000 ton mesa. To meso so v pristanišču že začeli nakladati na ladje.

Argentina je Braziliji prodala 1000 ton svinjske masti.

Med argentinsko in čilsko vlado so razgovori, da bi čile dobavljali Argentini jeklo, v zameno bi pa dobil iz Argentine olje. Razgovori potekajo ugodno.

V Zarate je kmečko prebivalstvo zajel preplah, ker se je v tam. krajih pojavila neka zver, ki ponoči trga govode in pse. Orožniki so organizirali hajko, pa zverji še niso ubili. Sodiijo, da se je v kraj priklatila kakva večja puma ali pa krdelo divjih psov.

Prov. Catamarca je 25. avg. praznovala 131 obletnico svoje avtonomije — mesto San Luis v prov. San Luis pa 358 obletnico svoje ustanovitve.

## ŽIVAHNEJŠI BOJI NA KOREJI

Mirovna pogajanja na Koreji so še nadalje v zastoju. Na nekaterih kratkih sestankih, ki sta jih delegaciji imeli pretekli teden, se vprašanje premirja ni moglo razčistiti. Nobena od obeh delegacij ni napovedala, kdaj se ponovno namerava sestati z drugo. Nasprotno pa so se boji vzdolž cele fronte razvili v večje napade in protinapade ter so zlasti komunisti imeli težke izgube pri napadih na strateško važen grič "Bunker", dobrih 8 km vzhodno od Panmunjona. Ameriške veletrdnjave so izvedle več silovitih bombnih napadov na kom. skladišča in koncentracije čet, v pomedeljek pa bombardirale tudi veliko skladišče orožja v severni Koreji, samo dva kilometra južno od mandžurske meje.

Dejstvo, da so komunisti pričeli graditi na mestu, kjer je bil sedaj prostor za mirovno konferenco v Pan Mun Jonu, pošilja iz opeke (doslej je bila konferenčna hiša lesena), kaže na to, da nameravajo pogajanja potegovati še dalje z zimo ali celo do prihodnje pomladi. Materijal in delavce so pripeljali iz Kitajske.







## Slovinci v Argentini

### Buenos Aires

DEKLETA! V nedeljo, 31. avgusta imamo sestanek ob pol četrti uri popoldne v Colegio Ane Janer. Na programu je zanimivo predavanje g. AVGUSTA HORVATA. Pristrčno vabljeni prav vsa dekleta!

### KOMEDIJA IN TRAGEDIJA

Veselje in žalost, smeh in jok, to so skrajnosti, ki jih povzroča igra na odru. Pa vendar sta si ti skrajnosti tako blizu, da se moreš enkrat od solz nasmejati in da si drugič od same bridkosti ves zadovoljen in ploskaš s tolikšnim navdušenjem, kot bi šlo za očet ali nogomet.

Gledališka skupina Borštnik-Jeločnik-Willempart si je za nedeljski nastop 31. t. m. v Ramos Mejia izbrala takšni dve skrajnosti. Najprej največjega hudo-mušneža vseh časov Molière-ja, iz čigar nesmrtna komedije "Šola za žene" je izbral režiser — oprostite predpustni kritični — najbolj mastne ocvirke. Potem pa največjega razvozljača žalostnih zapletov vseh časov, pred poltretjim tisočletjem živečega Grka Sofokle-ja z njegovo "Antigono". Začuda sodoben in krščanski je nauk tega starega pogana, da je treba Boga bolj poslušati kot mogočnega — človeka. Diktator, nasilnik prepovedi telesno delo usmiljenja pokopati mrliča; zato ga zadene božja kazen, ki je strašna, a tako veličastno pravična, da boš odhajal od predstave s trdno vero in prepričanjem: tudi z našimi tirani doma se bo tako zgodilo!

Veseloigra "Cvrček za pečjo" je naslednja odrska stvaritev, ki jo pripravlja Slovenski oder v Buenos Airesu pod vodstvom g. Jožeta Urha in sicer za soboto 20. septembra 1952 in za nedeljo 21. septembra 1952, obakrat ob 18,30. uri v cerkveni dvorani v Ciudadeli.

Preskrbite si vstopnice na Alvarado 350, T. E. 658-0827, Ramos Mejia.

### OSEBNE NOVICE

Poroča. Dne 9. avgusta 1952 sta se poročila v San Justo g. Srečo Belič in gđ. Anica Groznik. Mlademu paru sta bila

bila za priči g. Tone Jenko in nevestin brat g. Jože Groznik, poročil ga je pa g. Jože Puš. Čestitamo!

### Lanús

Krajni odbor Društva Slovencev za Lanús vabi vse rojake na sestanek, ki bo v nedeljo, 7. septembra t. l. po osmi maši v cerkveni dvorani. Na sporedu je zanimivo predavanje iz slovenske zgodovine. Odbor

### Ramos Mejia

#### SPORTNIKI SO ZBOROVALI

V soboto, 23. avgusta, ob 7. uri zvečer je bil ustanovni občni zbor prvega slov. športnega kluba "S. K. Slovenija" v prostorih Don Bosceva zavoda v Ramos Mejia. Udeležilo se ga je nad 70 članov ter je potekel v zadovoljstvu in navdušenju športnikov.

Izvoljen je bil sledeči odbor: Predsednik Janez Tršan, podpredsednik Bogdan Kosančič, tajnik Andrej Oman, blagajnik Tine Tome, gospodar Ciril Bučar, odbornika Ivan Šiler in Rudi Braz, propagandist Lovro Tomažević, načelnik nogometne sekcije Jože Modic; nadzorni odbor: Janez Janežič in Ivan Smole; razsodišče Davorin Kahne, Silvo Lipušček in Franc Lipar.

Športni klub Slovenija ima namen gojiti vse panoge športa. Kdor ima veselje gojiti šport, naj se prijavi pri odbornikih kluba ali pa vsako soboto popoldne na igrišču Don Bosco v Ramos Mejia. Bog živi!

### Comodoro Rivadavia

Družinska sreča. Slovenska skupina v Comodoro Rivadavia je dobila novega člana. V družini g. Albina Oprešnika in njegove gospe Neže, roj. Godler se je 31. julija 1952 rodil krepak, zdrav sinček, ki je pri krstu dobil ime Jelko-Tonček. Fantku sta bila botra g. Anton Okorn in gđ. Koširjeva iz Buenos Airesa, katero je nadomestila ga Oprešnikova sama. Srečni družini iskreno čestitamo!

## SLOVENCİ PO SVETU

### Australija

#### Topel pozdrav

Po prihodu gg. patrov Klavdija Okorna in B. Korbiča vendar le nismo več tako osamljeni in sami sebi prepuščeni kot smo bili prej. Čeprav se zdalec nimamo tega, kar imate Vi v Argentini, ko je pri Vas društveno, kulturno in versko življenje tako razgibano kot nekoč doma in se vsega lotevate in tudi izpeljete, smo vendar veseli, da se je tudi pri nas v tem pogledu obrnilo na bolje. Sedaj imamo včasih le srečo, da pride med nas eden od slov. duhovnikov, da je nekaj časa med nami, da ima pri nas sv. mašo, nato se pa po domače pomenimo. Glavno pa je, da sta nam gg. patra Okorn in Benič začela izdajati list, ki je zaenkrat še vedno razmnoževan na ciklostilu, je pa vendar to vesel in topel pozdrav, ki nam ga stalno pošiljata. Tudi tistim, do katerih še nista mogla priti in tudi ne vemo kdaj bosta mogla. Osnadva namreč nista tu samo za nas in tudi ne moreta vedno priti tja, kamor bi mi želeli in radi.

Naš list "Misli" postaja vedno boljši. Članki so zanimivi in obravnavajo naše "aktualne" zadeve. Kakor povsod drugod, je tudi pri nas nekaj takih, ki so sklenili napraviti kar "križ čez vse" in se ne meniti več za druge, za skupnost, ampak samo zase. Na te in take se obrača tekten članek "Križ čez vse?" v majski številki "Misli" in pravi med drugim tole: "Večina izmed rojakov je prišedši v Avstralijo sklenila narediti križ čez preteklost in pričeti novo življenje. V tem preteklem pa nikakor niso bile obsežne slabosti, ki spremljajo zemljana na njegovi življenski poti, temveč je bilo predvsem mišljeno organizacijsko in politično udejstvovanje. Po nekaj mesecih življenja v tujini, je ista večina spoznala, da takoimenovana izo-

lacija posameznika ni najboljša rešitev življenskega napredka. Kako tudi? Poskakaj drevesu korenine in ga presadi v drugo zemljo, pa boš videl, kako dolgo bo še zelenelo. Isto je z nami. Če hočemo v tujini uspeti in se ohraniti, pa naj si bo kot poedinci ali narodnost, si ne smemo dobrovoljno porezati vezi, ki nas vežejo na preteklost. Koliko lepega in koristnega je ta preteklost dala. Ali naj čez noč zavržemo, kar smo si s težavo pridobili? Pri tem našim stremiljenju tudi organizacija ni brez pomena, le če ima zdravo osnovo in poštene ljudi, ki jo usmerjajo".

Tako in podobno nam piše vsaka številka "Misli" in nas končno le povezuje ta list v slovensko skupnost tudi v Daljni Avstraliji.

Umrli so: Franc Mrhar v Port Adelaide. V. Potočnik v Red Chiff in ga Adi Ambrožič v Adelaide.

### Avstrija

#### Župnik Miha Burja umrl

Dne 16. avgusta 1952 je po operaciji na želodcu v bolnišnici v Beljaku umrl župnik g. Miha Burja. Po odhodu večine slovenskih beguncev iz spitalskega taborišča v Argentino, je prevzel za g. Lamovškom dušnopastirsko službo v tem taborišču. Zaradi svojega blagega značaja je bil pri vseh zelo priljubljen. N. p. v m.

Slovenska strojna delavnica  
sprejme vajuca  
B. SELJAK  
c. Del Paraiso 259, Santos Lugares  
Km. 9

**Naročajte in širite  
Svobodno Slovenijo  
— PORAVNAJTE NAROČNINO! —**

### Slovenski Cerkevni Pevski Zbor

RAMOS MEJIA

priređi v soboto, 6. septembra ob 20. uri

### KONCERT

slovenskih narodnih pesmi v cerkveni dvorani v Ramos Mejia.

Koncert se bo ponovil v nedeljo, 7. septembra ob 17 uri popoldne istotam. Vstopnice se dobe v predprodaji pri članih zbora po \$ 6.—, 5.— in 3.—

## Srečanje ob Rio Coloradu

### 17. MAJA

Neštetokrat sem se dvignil one lepe noči in zrl skozi okno; od vseh strani je veselo udarjal sneg v oknice in mi zbujal radostne misli: "to pot bo sneg pošteno pobelil našo vasico v osrčju Kordiljere — daleč proč od prvih naselbin. Neslišno sem zapustil sobo, in zadovoljen nad svetlobo, ki jo je dajala belina snega, sem zdrknil s smučmi po prvem bregu navzdol. Po vsem selišču je vladala pokojnost in nihče ni slutil presenečenja, ki se je obetal ta dan.

Pozno dopoldan so odrinili težko natorovljeni kamioni proti Sosneadu, estanciji, oddaljeni kakih 80 km., na štirimesečno prezimovanje.

Nekaj ur kasneje sta se podala še dva toda s precejšnjo nesigurnostjo, kajti cesta je bila že močno zasnežena in zaradi silnega meteža prav malo vidna. Sledil sem jima s smučmi; gotovost, da ne pridejo daleč, me ni varala; že po nekaj kilometrih sta obtičala kot neboljena otroka v snegu. Potniki, prav tako oba šoferja, so se morali podati peš nazaj. Končno se je ponesrečil tudi poizkus na mulah, in preostale so samo še smuči, katerih pa razen mene, nihče ni toliko obvladal, da bi se s sigurnostjo podal na pot.

### 13 MAJ:

Kljub temu, da je naletelo okoli meter snega, snežni metež še ni prenehal. V srea vseh se je naselila rahla zaskrbljenost; nekako ob 11 uri se nas je zbrala večina; vsakdo je pograbil svojo lopato v obednici in vrstili so se pestri predlogi, dokler ni padel zadnji, še najbolj verjeten za rešitev težkega problema, v katerem smo se znašli.

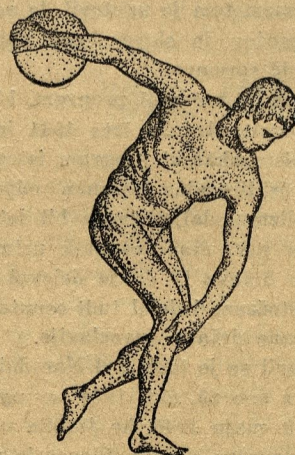
### 14. MAJ: S SMUČMI PO POMOC

Vreme povsem isto kot prejšnji dan: silen veter — in ves gorski kot je zavil v pošastno temo. Ob 9 uri sem se izkopal s smučmi na prosto, in zdrčal v dolino. Po dveh urah prijetne borbe z naravo sem prispel do zapuščenega hotela, in po kratkem oddihu nadaljeval divjo vožnjo. Do estancije mi je manjkalo še 80 km., od katerih zadnjih 15, že ni imelo več snega; s smučmi na ramenih sem nadaljeval pot in proti večeru dospel v Sosneado.

Ob drugi uri ponoči, sem odrinil z dvema "gauchema" na mulah, obloženih z najpotrebnejšimi živili nazaj v Kordiljere. Po šestnajstih urah zopre ježe, bliskih in gromih (popolna sprememba vremena) smo dosegli svoj cilj. Z vriski sta opozorila pastirja na naš prihod, in ne dolgo potem se je razlezo skupno veselje po vsem taborišču nad dejstvom, da je reševalna akcija že pričela z delom.

### 15. MAJ: ČAKANJE.

16. Maj: Pico Jeany, kot sem ga pred kratkim imenoval, je bil popolnoma zalit s sončnimi žarki v prvih jutranjih urah. Dvajset ljudi se je podalo z lopatami na delo; pomoč, katera je napredovala skrajno počasi, zaradi precejšnje višine snega na nekaterih ovinkih, ni bila vidna niti z daljnogledi. Kljub krvavim žuljem smo neumorno sekali v sneg za nami se je pa zaganjal kamijon v napol izčiščeno pot. Na večer je bila cesta očiščena za prevoz okoli 6 km. Nihče ni niti v snu pričakoval, da se bo narava znova poigrala z nami; računali smo, da se bomo dobili popoldne naslednjega dne.



14. septembra  
v Moronu

TELOVADNI NASTOP

in

DRUŽABNA PRIREDITEV

\*\*\*

Vsi vabljeni!

Imprenta, Dorrego 1102. T. E. 54-4644. Bs. Aires

## Marsikdo še ne ve...

...da so v Moskvi šele preteklo soboto, 23. tm. dokončali prvi nebotičnik, ki ima 27 nadstropij z 2000 prostori. Poslopje, katerega gradnja v večini evropskih in ameriških držav ne bi arhitektom delala posebnih težav, so v Moskvi gradili šest let. Moskovsko časopisje piše, da zidarji niso bili vajeni gradnje tako "visokih" stavb.

...da je od 139 sovjetskih kom. prvakov, ki so bili l. 1939. imenovani v Centralni komite sovjetske kom. stranke, danes živih samo še 79. V 12 letih je dal Stalin počistiti 60 svojih najvišjih "hlapcev".

...da v USA dve tretjini prebivalstva ne pije vina ali drugih alkoholnih pijač. Z vinom si teži žejati samo 20 % ljudi, z likerji in žganjem pa 13 %. Ti zadnji pijejo zato, da se upijanjajo, ugotavljajo strokovnjaki.

## SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

### NOVA SLOVENSKA BROŠURA

Izšla je brošura "Socialni dan slovenskih izseljencev v okviru Slov. kat. shoda v Buenos Airesu 1952". Zbral in uredil jo je univ. prof. g. dr. Ivan Arčič, izdala in založila pa Družabna pravda.

V brošuri so objavljena predavanja, ki so jih imeli na socialnem dnevu 13. julija gg. France Kremžar, Viktor Češnovar, Maks Jan, dr. Ivan Arčič, Rudolf smersu in resolucije.

Brošuro z aktualno vsebino priporočamo. Dobite jo lahko za ceno \$ 4.— pri upravi Družabne pravde, v Dušnopastirski pisarni na Victor Martinez 50 ter pri odbornikih Družabne pravde.

### OBVESTILA

V nedeljo 31. avgusta t. l. ob štirih popoldne bo na igrišču v Liniersu nogometna tekma med S. K. Slovenija in S. K. Hrvatska. Vstopnine ni!

Odbor SFZ sporoča vsem članom, da bo 12. oktobra t. l. redni občni zbor. Kraj in točen čas bomo pravočasno objavili.

Volilne liste morajo biti oddane odboru do vključno 28. septembra.

Družabna pravda obvešča vse svoje člane (ice), da bo v sredo, 17. septembra, t. l. ob pol osmi uri zvečer v mali cerkveni dvorani v Ramos Mejia članski sestanek z zanimivim predavanjem. Istočasno opozarja na sklep odbora, da naj si vsak član nabavi knjižico "Socialni dan Kat. shoda v izseljenstvu", ki je na prodaj pri odbornikih Družabne pravde in v Dušnopastirski pisarni na Victor Martinez 50 po \$ 4.— izvod.

Predsednik Mladinskega odseka za kat. shod nas naproša za dopolnitev poročila o mladinski akademiji v zadnji številki v toliko, da je mladinski pevski zbor za omenjeno akademijo naučila gđ. Klanskova, ki je za to žrtvovala mnogo truda in časa.

sicer bo on smatral, da ste molče sprejeli novo službeno pogodbo. Ako pa Vam v teh razmerah to kaže napraviti, to pa morate pač presoditi sami. Priporočljivo je, da se pred kakršnikoli korakom obrnete prej tudi na svoj sindikat, kjer boste dobili gotovo še kake važne informacije, zlasti o določilih kolektivnih pogođb in drugih dogovorih med metalurgičnimi podjetji in Vašim sindikatom.

## OB ČETIRI OBLETNICI OBSTOJA TRGOVINE

### "BOYU"

OLAZABAL 2336

Tel. 76 - 9160

pol kvadre od Cabilda 2300

in v okviru splošnega varčevanja so usmerjene za mesec avgust najnižje cene:

budilke "Mauthe" \$ 93.—; moške zapestne ure znamke "PROVITA", anker 15 kamnov, v jeklu \$ 295.—; damske ure, močne izdelave in zaprte proti prahu \$ 145.—; elegantne damske ure znamke "ROYCE", 17 kamnov, platinirane v 20 krt zlato, posebej nabavljene za to jubilejno prodajo \$ 365.—; križci, 18 krt masivno zlato, velikost 4 cm x 2,20 cm, plastične oblike s finimi rubini \$ 98.—; verižice, 18 krt zlato masivno \$ 105.—; poročni prstani, 18 krt zlato že od \$ 120.— naprej; krasne srebrne ovratne verižice, nemška izdelava \$ 12.—; svetinjice v srebru in 18 krt zlato, okrašene z markaziti \$ 25.—; lepa koristna darila za poroke v kristalu od \$ 14.— naprej; krstna darila, tako jedini pribor od \$ 17.— naprej, uhančki odpirachi, masivno 18 krt zlato \$ 42.—.

VELIKA ZALOGA ur znamk: Zenith, Cyma, Dexa, Record Watch Geneve, Unver, Hidalgo, ki so vsa ponos švice in v korist kupcu zaradi svoje preciznosti in trajnosti.

VSA POPRAVILA UR IN ZLATNINE SKRBNNO IN HITRO

Ob sobotah popoldne se lahko naše stranke zglase tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši, Olazabal 2338, prvo nadstropje, dto 5.